

KDYŽ NAŠE DÍTĚ NEMLUVÍ PLYNULE

Monika Weilová

LECHTA, V., KRÁLIKOVÁ, B. *Když naše dítě nemluví plynule*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-849-4.

V letošním roce se na pulty knihkupectví dostala odborná publikace autorů Viktora Lechty a Barbary Králikové s názvem *Když naše dítě nemluví plynule*. Prof. PhDr. Viktor Lechta, Ph.D., se již 36 let zabývá terapií koktavosti a současně je zakladatelem Centra pro dysfluence – pracoviště speciálně zaměřeného na poruchy plynulosti řeči v Bratislavě. PhDr. Barbara Králiková pracuje jako klinická logopedka.

Neplýnulost řeči u dětí je stále aktuálním a diskutovaným tématem, které by ani dnes nemělo být přehlíženo. Je na místě zejména včasná intervence, aby nedošlo k sociálním, psychickým nebo jiným komplikacím ovlivňujícím život dítěte s neplýnulostí řeči.

Kniha je psaná jasným a srozumitelným jazykem, systematicky členěna na kapitoly a určena především rodičům dětí, které trpí dysfluentní expresí. V knize jsou uvedeny názorné ukázky z praxe autorů, proto mají čtenáři možnost ujasnit si teoretické poznatky na praktických příkladech. Pozitivem knihy je stručná explorační odborných termínů přímo v textu a slovníček odborné terminologie v závěru publikace.

Ta je dělena na segmenty, které mají své značky usnadňující čtenáři orientaci v textu. Jedná se o otázku, základní informaci, důležitost, chybu a správné jednání. Kniha obsahuje 12 kapitol, které jsou dále členěny na podkapitoly. V prvních dvou kapitolách (vedení do problematiky) je objasněno, čím se neplýnulost (nejedná se pouze o koktavost) manifestuje. Jsou zde ukázány příklady dysfluencí a vysvětleny, za jakých okolností mohou vzniknout. Autoři se snaží čtenářům vysvětlit, proč jsou některé neplýnulosti přijímány s obavami a jiné nikoliv. Kladou si také otázku: „Jsou jevy okolo nás plynulé, nebo neplýnulé?“ Odpovědí je zamyšlení, zda opravdu vše, co je plynulé, je také pozitivní, a vše neplýnulé negativní.

V další kapitole autoři vysvětlují, co všechno můžeme řadit mezi neplýnulost a jaký je mezi těmito druhy narušené komunikační schopnosti rozdíl. Nejčastější příčiny neplýnulosti jsou obsahem následující kapitoly. V kapi-

tole věnované vzniku a průběhu kóktavosti se Lechta s Králikovou snaží alespoň po stránce teoretické připravit rodiče na samotný průběh poruchy či její případné komplikace.

V páté kapitole věnují autoři pozornost nejmarkantnějším symptomům kóktavosti, které dělí na slyšitelné a viditelné. Samostatnou podkapitolu tvoří symptomy, které lze zjistit pouze tehdy, pokud čtenář (rodič) pochopí, co dítě cítí.

Jak lze dítěti účinně pomoci je název šesté kapitoly, která kvantitativně převyšuje předešlé. Hlavní podkapitoly tvoří vývojová neplynulost, začínající kóktavost a fixovaná kóktavost. Zde je kladen důraz na intervenci v daných fázích neplynulé řeči dítěte. Dále se setkáváme s radami, jak by se rodiče měli chovat, pokud mají doma dítě s neplynulostí. Tato kapitola je zaměřena především na nejčastější otázky rodičů a na jejich následné zodpovězení a vysvětlení problému. V návaznosti na předešlé části najdeme kapitolu s názvem *Dítě s neplynulostí řeči ve škole*, která je zaměřena na rady pro pedagogické pracovníky.

Velmi přínosnou je i kapitola s názvem *Mýty o kóktavosti*, která ukazuje přežitky tradované mnohdy i po staletí. Jako příklad lze uvést, že „lidé s kóktavostí jsou posedlí d'áblem“ (str. 112). Užitečná je i kapitola shrnující, kde mohou rodiče vyhledat odbornou pomoc a kde naleznou více informací o neplynulosti řeči. V knize se čtenář setkává s fakty, která doprovází řada černobílých ilustrací doplňujících a názorně vysvětlujících informace obsažené v textu.

Závěrem lze konstatovat, že publikace Viktora Lechty a Barbary Králikové s názvem *Když naše dítě nemluví plynule* je zdařilá a můžeme ji doporučit všem, kterým záleží na tom, aby rozvoj dítěte v oblasti komunikace byl kvalitní a bezproblémový. Kniha bude jistě přínosem nejen pro všechny, kteří se o problematiku narušené komunikační schopnosti zajímají, ale především pro samotné osoby s poruchou plynulosti řeči.

Kontakt na autora

Mgr. Monika Weilová
Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci
Ústav speciálněpedagogických studií
Žižkovo nám. 5
771 40 Olomouc
e-mail: weilova@seznam.cz